

Kapitola **Vnitřní jazyk**

úsek

text

datum

Shrnutí
odstavce

Každý antecepční subjekt, včetně např. bakterií, včel či novorozenců, má svůj vnitřní jazyk, jehož pomocí uskutečňuje svou antecepci, udržuje seznamy, žije. U bakterií jsou tím jazykem přenašeče vnitřních signálů, u včely její nervové vzruchy. V kolektivu dlouhodobě spolupracujících antecepčních subjektů je nutný nějaký komunikační jazyk, jež se člen obvykle musí teprve naučit. Pokud se tento kolektiv chová navenek jako vyšší A-subjekt (např. včelstvo), pak komunikační jazyk jeho členů mezi sebou lze považovat za vnitřní jazyk onoho vyššího A-subjektu (např. u včelstva feromony či tanečky).

Představme si vnitřní jazyk jako deku (do níž jsme zabalení proti okolnímu prostředí), na niž postupně našíváme k pojmům vnitřního jazyka slova vnějšího jazyka, který se od dětského věku učíme. Dítě uvažuje poměrně časně ve svém vnitřním jazyce, protože je antecepčním subjektem již ve stádiu plodu. V průběhu setkávání s kontakty ve svém okolí si osvojuje zvuky a gesta, která popisují něco, co už ve svém vnitřním jazyce má.

Po nějaké době "našívání slov" vnějšího jazyka na "deku" vnitřního jazyka je "deka" již hodně zaplněná. Když pak dítě slyší (později čte) větu, překládá se tato věta do vnitřního jazyka, a je-li na této úrovni přijata mezi jeho příběhy, nazveme to "porozumění zprávě". Není-li přijata, nebo je přijata chybně, následují antecepční muka. Ta slouží jako motiv k vylepšování.

V dospělosti má většina lidí už svou deku plně pokrytou našitými pojmy z vnějšího jazyka, ale přesto se pravidelně přinejmenším ve snech setkává s vnitřním jazykem. Ostatně i děti, které se narodí hluchoslepé, jsou vybaveny schopností myslet, a naučí se jiný komunikační jazyk s vnějším světem - např. hmatový.

Předpokládám, že vnitřní jazyk je jedinečný pro každou antecepční bytost. Je sice pravděpodobné, že z konstrukčních důvodů budou určité znaky vnitřního jazyka všem organismům stejného druhu společné, ale nebude zřejmě možné, aby si dva různé organismy téhož druhu rozuměly na složitější úrovni v nějakém společném vnitřním jazyce dejme tomu přenosem elektrických impulsů z jednoho mozku do druhého, bez nějakého vloženého překladače.

Důvodem je, že vnitřní jazyk se musí formovat brzy po početí. Kromě velmi jednoduchých pojmů typu "bič" a "cukr" spolu komunikují jen struktury uvnitř vyvíjejícího se organismu a neexistuje podnět k synchronizaci s jiným subjektem na této vnitřní úrovni. Proto se vnitřní pojmy nikomu nepřizpůsobují a i když připustíme, že jsou všechny vnitřní jazyky jakýmsi nářečími společného konstrukčního základu, odlišnosti budou takovou překážkou, že se mozky dvou lidí nedomluví. Leda snad o hodně jednoduchých pojmech.

Stejně tak je v podstatě vyloučeno, aby na této úrovni běžně probíhala komunikace s hypotetickou mimozemskou civilizací, jak občas zobrazují sci-fi.

Snad je představitelné, že by si vyspělá civilizace někoho "ochočila" pomocí delšího snímání mozkových impulsů a to za snaživé podpory ochočovaného. Asi jako se invalida naučí ovládat elektromechanickou protézu tím, že na pohyb myslí, a nervová zakončení v pažělu se na rozhraní snímají.

Na osvojování vnitřního jazyka by mělo být založeno vyučování.

Např. většina studentů se naučí vzorec:

$$a^2 - b^2 = (a+b) * (a-b)$$

z paměti a udržují si jej ve vnějším jazyce. Někteří výjimeční jedinci ji ovšem vidí ve vnitřním jazyce takto:

Obrázek [viz obrázek a²-b²](#)

Tento pohled ve vnitřním jazyce poskytuje AA pochopení onoho vzorce, na rozdíl od jeho naučení se v textové podobě z paměti.

Omyl pedagogiky tkví v přesvědčení, že stačí studenty látku naučit. Ovšem rozdíl mezi těmi, kdo se něco naučili a těmi, kdo to pochopili, je propastný.

Některé jevy lze do vnitřního jazyka převést snadno - např. "horko", "klid". Jiné velmi obtížně, např. $e = mc^2$, nebo "Každý občan má právo na vzdělání."

Dobrý pedagog musí zvážit, které poznatky stačí naučit, a u kterých je překlad do vnitřního jazyka klíčový.

Hypotéz Dyslexie je řešitelná na úrovni vnitřního jazyka

a:

Umění číst hláskové písmo je staré něco přes 3000 let a není jasné, zda vzniklo nezávisle na sobě ve více centrech. Spíše to vypadá na jeden společný zdroj, který se rozšířil do zbytku světa. Jiné národy postavily svou kulturu na ideografickém písmu (např. čínské znaky).

Pokud je to tak, je toto umění převádět symboly na zvuky, a teprve zvuky na významy, značně netriviální, a pro část populace je to těžší, než pro jinou.

Proces, kdy se děti v 1. třídě učí číst nahlas ze slabikáře, je trochu podobný tomu, když se hudebník učí zahrát podle not.

Podobně jako existuje řada hudebně nadaných lidí, kteří neumějí noty, a přesto zahrají z paměti na hudební nástroj bezvadně melodií, existuje i řada lidí (skoro všichni předškoláci), kteří dokonale mluví, a přesto mají potíže se čtením písmen.

Přesto si mluvenou řeč musíme představovat jako překlad z vnitřního obrazového jazyka mluvího do zvuků.

To, že se v určitém věku naučíme do zvuků převést i značky na papíře, je výsledkem tréninku.

Některé děti jsou k tomuto převodu nadanější, jiné méně nadané.

Čtení probíhá zprvu tak, že se naučíme převádět písmena na zvuky, pak tyto zvuky překládáme do vnitřního jazyka, a zde rekonstruujeme příběh. Pokud je příběh zrekonstruován do něčeho podobného, co měl na mysli pisatel, lze říci, že jsme porozuměli zprávě.

S tréninkem čtení dosahují někteří čtenáři schopnosti, kdy již ani vnitřně nevytvářejí zvuky, které by posléze identifikovali s pojmy vnitřního jazyka, ale dokážou na vnitřní pojem převést přímo řetěz písmen, pozorovaný opticky. Tím dokážou čtení značně zrychlit.

U člověka, který je dyslektik, funguje převod z vnitřního jazyka do zvuků, i převod ze zvuků do vnitřního jazyka. Dělá mu však problém převod znaků do zvuků. Je možné, že je tam nějaká porucha nebo opoždění rozvoje nervového centra. Možná by šla přeskočit obvyklá dovednost a učit dyslektika metodu rozpoznávání řetězků znaků přímo do vnitřního jazyka bez zprostředkování přes zvuky.

Ne, že by to bylo jednoduché školení. Mohlo by probíhat ve formě promítání obrazů ke skupině písmen.

Začalo by se s krátkými slovy do 3 písmen, kterých je např. v češtině maximálně 500.

Úkolem trénovaného by bylo vybrat mezi 3 obrázky ten, který odpovídá znakům. Nemusel by to vyslovovat. Např. by vybíral kliknutím myši, nebo stiskem klávesy 1, 2, nebo 3.

Pak by přišla na řadu 4 písmenová slova a slova s nějakou vazbou s předložkou.

Ve chvíli, kdy by trénovaný dyslektik uměl zrakově bleskově rozeznávat pojmy do této kategorie, mohlo by se přistoupit ještě k výběru nejfrekventovanějších slov v jazyce, nezávisle na délce, a to podle pořadí třeba do položky 5000.

Takto vyškolený dyslektik by již zvládal čtení. Na neznámých slovech by si to třeba i pracně jako cizinec převedl na zvukovou formu a našel porozumění, ale už by se trénoval sám. Přiřadil by si obraz, a mohl by rychle číst.